

1

อากาศในตึกแถวที่คับแคบและทรุดโทรมด้วยความเก่าชรานั้น
อบอ้าว และอบอวลด้วยกลิ่นอับที่บดผสมกับกลิ่นชื้นของล้งไม้
ฉานและกล่องกระดาษที่เปียกฝน รวมทั้งกลิ่นสนิมจากลวดที่รัดลั้ง หนูตัวโตๆ
วิ่งเกี้ยวตามมุมมืดของห้องที่มีไฟฟ้าเพียงดวงเดียวที่ลอยจากโเบะพลาสติกสีเขียว
ซีดๆ แต่สิ่งที่ทำให้ชายสูงอายุซึ่งนอนอยู่บนแคร่ไม้ไผ่เพียงลำพังต้องผุดลุกขึ้น
อย่างสิ้นความอดทนกลับเป็นเสียงกึ่งๆ ซึ่งดังเป็นพักๆ มาตั้งแต่กลางดึก จนแก
ไม่เป็นอันหลับตาลงได้

“ไอ้หมาริยา” ผู้เฒ่าซุงออกปากด่าอย่างหัวเสีย พลงยกมือลูบเนื้อตัว
ก่อนบนอันเปลือยเปล่าที่ขึ้นด้วยเหงื่อ “ใจคอมันจะเกาซี้เรื้อนทั้งคืนไม่ให้คน
ได้หลับได้นอนหรือยังไฉะ”

แกขยับร่างกายที่ผ่ายผอมลงจากแคร่ และเดินโซเซไปคว้าไม้กวาดที่พิง
อยู่ข้างฝามาถือ ก่อนถอดกลอนเปิดประตูออกไปภายนอก

“เดี๋ยวเถอะ จะตีให้หลังแเอ้เลิกมานอนหน้าบ้านกูอีกเลย”

ผู้เฒ่าอย่างสามซุมพร้อมกับเงื่อดำไม้กวาดในมือตรงไปยังร่างตะคุ่มที่
นอนขดอยู่หน้าประตู แต่แล้วก็ต้องรีบลดมือลงเมื่อแสงสลัวจากโคมไฟหน้าตลาด
ส่องให้พอมองเห็นว่าร่างที่นอนอยู่ตรงหน้าแก่นั้นไม่ใช่สุนัขข้างถนนอย่างที่คิด

แต่หากเป็นเด็กผู้ชายอายุในราวสิบสองสิบสามสองคน ห่มคลุมด้วยผ้าขาวม้า เก่าๆ ผืนเดียวกัน มียุ้งฟางใหญ่ตอมหนึ่งคอยจ้องจู่โจมจนเด็กทั้งคู่หึ่งตบทั้งเกาและ หึ่งดิ่งแย่งผ้าขาวม้าผืนนั้นกันเป็นพัลวัน

“เฮ้ย ตื่นๆ” ผู้เฒ่าใช้ด้ามไม้กวาดกระทุ้งสี่ข้างเด็กทั้งสองคน “ทำไมถึง ได้มางอ ก่องอชิงอยู่ที่นี้ ไม่กลับไปบ้านไปช่อง”

เด็กที่เพิ่งงัวเงียลุกขึ้นรีบยกมือไหว้แปลกๆ ด้วยความตกใจ จนชายชราอด ที่จะนึกขบขันไม่ได้

“เข้าเป็นคนไม่ใช่ผีใช้สางหรือยักษ์ในวัด” แกะชิงหน้าให้เคร่งเครียด “เจ้าสองคนมาจากไหนกัน”

“พวกเรามาจากบางปะอิน” คนที่ตัวโตกว่าซึ่งตั้งสติได้ก่อนตอบ ขณะนี้ คนตัวเล็กยังคงพนมมือแต่

“เทียบงานวัดจนเพลินซิท่า” ผู้เฒ่าตักคอ

“เปล่า” คนตัวโตตอบอย่างฉับพลัน “พวกเราตั้งใจจะมาหางานทำที่ เมืองหลวง”

“ทำยังกับงานมันหาได้ง่ายดายอย่างนั้นแหละ” สุ่มเสียงของผู้สูงวัยแสดงความสมเพช

“จะงานหนักอย่างไรเราก็ไม่เกียจทั้งนั้น”

คนตัวเล็กพูดด้วยน้ำเสียงที่เด็ดเดี่ยว จนชายชราอดที่จะหึ่งไม่ได้

“เจ้ายังเด็กนัก ไม่คุ้นเคยกับความยากลำบาก ซ้ำคร้านวันสองวันก็จะร้อง กลับบ้านไม่ทัน”

“หัวเด็ดตีนขาดเราก็จะไม่มีวันถอยหลังกลับเป็นอันขาด” คนตัวเล็กย้ำ อย่างหนักแน่น

“พรุ่งนี้จะมีเรือออกไปอยุธยาตอนตีห้า พวกเจ้าขออาศัยเรือเขากลับไป ก็คงได้” แกพูดอย่างไม่ลื้มจะเชื่อถ้อยคำของเด็กนัก “ข้างนอกยุ้งมันซุ่ม ยังไง ก็เข้าไปซุกหัวข้างในก่อน ตอนเช้าค่อยไปที่ท่าเรือ”

เด็กชายสบตากันอย่างนึกไม่ถึงว่าจะได้รับความเมตตาจากผู้เฒ่า ก่อนซิง กันยกมือไหว้และลุกขึ้นอย่างว่องไว

“ซื่ออะไรกันบ้างล่ะ” ผู้เฒ่าซุงถามเมื่อก้าวนำเข้ามาในเด็กแถว
 “ผมซื่ออ่วง” เด็กคนที่ตัวโตกว่าแนะนำตัวเอง “...ส่วนเพื่อนชื่อกู่”

ถึงตอนนี้ผู้เฒ่าค่อยมีโอกาสฟ่งมองดูเด็กทั้งสองคนอย่างชัดเจนขึ้น-คน
 ตัวโตมีรูปร่างผอมเกร็ง ผิวค่อนข้างคล้ำ หัวโต คางเป็นรูปสี่เหลี่ยม ลำคอใหญ่
 บ่งบอกถึงความเป็นคนเฉลียวฉลาดช่างพูดช่างจา แต่แฝงไว้ด้วยเล่ห์เหลี่ยมล้าลึก
 ส่วนคนตัวเล็ก รูปร่างอ้วนป้อม หน้าผากกว้าง ลำคอสั้น ริมฝีปากแดง แม่จะอยู่ใน
 ในเครื่องแต่งกายที่สกปรกซอมซ่อแต่ก็มีท่าทางและคำพูดที่น่าเชื่อถือ ทั้งเป็น
 คนเปิดเผยจริงใจ ดูไปก็น่าแปลกประหลาดที่คนทั้งคู่ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
 กลับคบกันเป็นเพื่อนสนิท

“ແ່ອະໄກ”

เจ้าของห้องผู้สูงวัยเดินไปนั่งบนแคร่พลาญยกขาข้างหนึ่งขึ้น ปล่อยให้ควัน
 ยากันยุงที่จุดทิ้งไว้ใต้แคร่โรยตัวแซมซ้า

“ผมแช่ลี้” อ่วงบอกและทรุดตัวลงบนลังไม้ที่วางอยู่ข้างประตู

“เจ้าล่ะ” เกษายตาไปทางอีกคนหนึ่ง

“ผมแช่หวงครับ” กู้นั่งลงข้างเพื่อนพลาญถอดเสื้อยืดที่สวมอยู่ออกเพื่อ
 ผ่อนคลายความอบอ้าวของอากาศ

“ที่มาก่อนนี่พ่อแม่อู้อะไรหรือเปล่า” ผู้เฒ่าซุงหยิบพัดใบลานที่วางอยู่ข้างตัว
 มาโบกระบายความร้อน

“เราสองคนเป็นลูกกำพร้า” อ่วงทำหน้าที่ตอบตามเคย “อาศัยอยู่กับ
 คนอื่นมาตั้งแต่เล็ก ทำงานหนักแลกอาหารและที่หลับนอน”

“แล้วทำไมถึงได้พากันมาถึงนี่” ผู้เฒ่าซักต่อ

“ลูกผู้ชายสมควรเชิดหน้าเผชิญโชค ไม่ใช่มัวแต่ก้มหน้ารอชะตากรรม”
 กู่พูดอย่างฉลาดฉานผิดกว่าวัยของตน

“พูดจาเกินตัว” น้ำเสียงของผู้สูงวัยตักเตือนมากกว่าจะตำหนิติเตียน
 “ผลไม้ที่ซิงสุกแต่เล็กไม่มีใครเก็บไปกิน ดอกไม้ที่รีบานตั้งแต่ยังไม่ทันแต่งตูม
 ไม่มีใครเก็บไปปักแจกัน”

“แต่ผลไม้หรือดอกไม้ที่สุกอมหรือเบ่งบานอยู่ห่างไกลก็ไม่มีผู้ใดได้แลเห็น

และร่วงโรยไปเพียงลำพังโดยไร้ประโยชน์”

กู่ต้อล้อต่อเถียง จนเพื่อนต้องรีบกลบเกลื่อนอย่างเกรงว่าเจ้าของห้องจะโกรธเกรี้ยว

“ไอ้กู่มันบ้าหนังสือ ชอบหยิบยืมลำนวนโวหารมาตีฝีปาก คุณลุงอย่าถือสาเลยครับ”

“ดีมากแล้ว” ผู้เฒ่าตัดบท “รีบหลับนอน พรุ่งนี้จะได้ตื่นทันเรือ...”

แกล้วงมือไปได้หมอนที่นุ่มเก่าแข็งเหมือนก้อนหิน และหยิบเศษสตางค์ที่ซุกไว้ใต้หมอนออกมาโยนให้อ้วงซึ่งตะครุบได้อย่างว่องไว

“ห้องน้ำท้ายตลาดเปิดตั้งแต่ตีสี่ คนเฝ้าคิดเงินครึ่งละหนึ่งบาท เมื่อตื่นแล้วก็รีบไปเข้าห้องน้ำล้างเนื้อล้างตัวแล้วค่อยลงเรือกลับบ้าน”

“พวกเราไม่คิดที่จะกลับไปที่นี่อีก”

กู่ค้านเสียงแข็ง แต่อ้วงชิงกระทุงสี่ข้างไว้และรับค่านอนนุ่ม ในขณะที่ผู้เฒ่าเอนกายลงนอน ชั่วครู่หนึ่งก็ส่งเสียงกรนดังๆ ปล่อยให้เด็กชายทั้งสองนั่งกอดเข้าเฝ้าๆ

อาจจะเพราะว่าเมื่อคืนกว่าจะหลับนอนได้ก็ตึกตื่นก่อนคืนเช้าวันนี้ผู้เฒ่าซุงจึงตื่นสายกว่าปกติ และง่วนอยู่กับภารกิจประจำวันจนแทบจะหลงลืมเรื่องราวเด็กผู้ชายสองคนเสียสนิท ต่อเมื่อกลับจากอาบน้ำที่ห้องน้ำท้ายตลาดและแวะกินกาแฟกับอ้าวจาก๊วยที่รถเข็นแถวป้ายรถเมล์ข้างกำแพงวัด และเดินกลับมาถึงที่พัก แกจึงพบว่าเด็กสองคนนั้นนั่งรอแกลยู่ที่หน้าบ้านด้วยหน้าตาเนื้อตัวที่สะอาดสะอ้านกว่าเมื่อคืน

“อ้าว ทำไม่ถึงยังไม่กลับไปบางปะอินกันอีก” ผู้เฒ่าถามด้วยความสงสัยระคนไม่พอใจในความตื้อดิ่งของเด็กทั้งคู่

“ผมบอกแล้วว่าพวกเราตั้งใจมาทำงานที่กรุงเทพฯ” กู่พูดโผงผาง แต่อ้วงลุกขึ้นยืนน้อมตัวส่งถุงพลาสติกใบหนึ่งให้ “พวกเราสองคนรำลึกถึงบุญคุณของคุณลุงเมื่อคืน จึงนำผลไม้มากราบ”

“ที่ข้าช่วยเหลือนพวกเจ้าก็ด้วยความเวทนา ไม่ได้ต้องการให้เป็นหนี้บุญ-

คุณให้เจ้าต้องชำระ” ผู้เฒ่าเขม้นมองอ้วงกับกู่

“แต่ที่นี่เป็นความตั้งใจของเรา กรุณาปรับไว้ด้วยเถิดครับ” อ้วงค้อมศีรษะลงอีกครั้ง ทำให้ผู้เฒ่าจำใจต้องยื่นมือออกไปรับถุงผลไม้

“เมื่อคืนพวกเจ้ามีสารรูปเหมือนคนอัคคีตชาติแคลน แต่วันนี้ทำไมถึงมีปัญญาจับจ่ายใช้สอยพุ่มเฟื่อย” ผู้สูงวัยกึ่งสอบถามกึ่งติติง

“ที่ผมกับกู่ได้พบสิ่งที่ดีขึ้นก็เป็นด้วยเงินสองบาทของคุณลุง” อ้วงตัดเสียงนอบน้อม

“ซำยังไม่เข้าใจ ก็เงินสองบาทนั้นซำให้เจ้ากับเพื่อนไปใช้เป็นค่าเช่าห้องน้ำไม่ใช่อะไร” ผู้เฒ่าโคลงศีรษะอย่างงุนงง

“แทนที่จะต้องเสียเงิน ผมกับกู่อาศัยแม่น้ำเป็นห้องน้ำห้องส้วม แล้วนำเงินสองบาทไปเช่ารถเข็นขนผักผลไม้จากรถบรรทุกไปส่งพวกพ่อค้าแม่ค้าในตลาด ได้เงินเพิ่มเติมมาอีกเกือบยี่สิบบาท” อ้วงรายงานด้วยน้ำเสียงภาคภูมิใจ

“ที่ซำรู้ ค่าเช่ารถเข็นคันละสิบกว่าบาท” ผู้เฒ่าซุงท้วง “เหตุใดพวกเจ้ามีเงินเพียงสองบาทจึงสามารถเช่ารถได้”

“ผมกับกู่ต่อรองกับเจ้าของรถเข็น วางเงินสองบาทและทิ้งกู่ไว้เป็นตัวประกัน เมื่อได้เงินค่าแรงก็เอามาเติม แล้วผลัดกันออกแรงผลัดกันเป็นตัวประกันจนครบค่าเช่า”

“วันนี้เราเสียเวลาไปมาก พรุ่งนี้มีเงินเพียงพอ เราตั้งใจจะเช่ารถเข็นสองคัน คงสามารถหาเงินได้เป็นสองเท่าที่เดียว” กู่พูดอย่างมาดมั่น

“นับว่าพวกเจ้าสองคนทั้งมีสติปัญญาและความมานะอยู่ไม่น้อย” ผู้เฒ่าอดที่จะออกปากชมเชยไม่ได้ “แต่ถึงอย่างไร ซำก็อยากจะตัดเตือนพวกเจ้าว่าชีวิตในเมืองหลวงไม่ใช่จะง่ายตายหรือเบียดสู้อย่างที่พวกเจ้าคิดนึกกัน”

“พวกผมสองคนขอบคุณที่คุณลุงแนะนำ แต่เมื่อเรாதกลงใจกันแล้วแล้ว ต่อให้ลำบากแค่ไหนเพียงใดก็คงจะไม่ใจเสาะหันหลังลงเรือกลับบ้านนอกกันง่ายๆ” เด็กชายแซ่ลิ้นยืนยันความตั้งใจ

“อาละ” ผู้เฒ่าซุงพยักหน้าพลาททอดสายตาดูเด็กชายทั้งคู่ “เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว พวกเจ้าคิดจะทำยังไงกันต่อไป”

“พวกเราตั้งใจว่าตอนเช้ามีดจะเข็นรถผัก ตกสายหน่อยก็ค่อยถามหาหน
แถวนี้ว่ามีใครต้องการลูกจ้างส่งกล้วยเตี๋ยวหรือล้างถ้วยล้างจานบ้าง...” กู้ตอบ
ราวกับท่องจำไว้ในใจ

“บ้ายๆก็คงทำงานหาบหาไปตามเรื่อง” อ่วงพูดต่อ

“แต่คืนนี้ที่วัดยังมีงาน เราจะซื้อของเล็กๆน้อยๆไปเร่ขาย คงจะได้กำไร
พอสมควร” คนตัวเล็กเสริมด้วยสีหน้าที่เอาจริงเอาจัง

“ใจคอพวกเจ้าจะไม่คิดพักผ่อนกันเลยหรือไร” ผู้สูงวัยเป็นกัณฑ์ลแทน

“เมื่อครู่คุณลุงบอกเราว่าชีวิตในเมืองหลวงไม่ใช่จะง่ายตาย ดังนั้นเราสอง
คนจึงต้องตั้งหน้าหาเงินกันไว้ก่อน” อ่วงยิ้มคำสั่งสอนของผู้เฒ่ามาเป็นคำตอบ

“จะอย่างไรพวกเจ้าก็ไม่ใช่ว่าค้างคา ตกกลางคืนย่อมต้องมีที่พักแรม จะ
ห้อยหัวอยู่ตามต้นไม้ได้อย่างไร”

“เรื่องนี้ผมกับกู้ก็ได้คิดกันแล้ว” อ่วงตอบเหมือนรอคอยคำถามประโยค
นี้มานาน “...เราสองคนอยากขอความเมตตาเช่าหน้าบ้านคุณลุงเป็นที่นอน ใน
ตอนนี้ยังมีเงินไม่มากนัก ขอตอบแทนคืนละห้าบาทไปพลางก่อน”

ผู้เฒ่าหนึ่งอึ้งอย่างคิดไม่ถึง

“พูดจริงๆแล้ว ข้าก็สงสารและเห็นใจในความอูตสาหะของพวกเจ้า”

ผู้สูงวัยยกมือข้างหนึ่งขึ้นลูบแก้มที่ตอบโรยด้วยท่าทางที่อึดอัดใจ “แต่ข้าก็ไม่มี
สิทธิ์ที่จะเอาที่แม่แต่แค่กระเบาะมีอนี้ไปให้ใครเช่าได้ เพราะตัวข้าเองก็อยู่ที่นี้ใน
ฐานะผู้อาศัย ที่เจ้าของบ้านเขายอมให้อยู่เพื่อเฝ้าข้าวของเพราะเห็นว่าเป็นคนเก่า
คนแก่มาตั้งครึ่งเตี๋ยของเขา”

“แต่ใครจะมารู้เล่าครับ” อ่วงยังไม่ยอมเลิกรา “สำหรับผมสองคนแล้ว
รับปากได้เลยว่าจะไม่วันแพร่งพรายเรื่องนี้เป็นอันขาด”

“เรื่องเช่นนี้ถึงคนอื่นจะไม่รู้ตัวเราเองก็ย่อมรู้อยู่แก่ใจ อีกอย่างหนึ่งข้า
เป็นผู้ใหญ่ผมชาวหมดทั้งหัวแล้ว ยิ่งต้องรู้ว่าสิ่งไหนที่ควรทำหรือสิ่งไหนไม่ควรทำ
หากเห็นแก่ผลประโยชน์เล็กๆน้อยๆต่อไปคนจะถอนหนอกได้”

“ไม่เป็นไรหรอกครับ” กู้ซึ่งพูดขึ้นเมื่อเห็นเพื่อนยังมีท่าที่อึดอัด “ถ้าทำ
ความไม่สบายใจให้คุณลุง พวกผมสองคนคงจะหาที่นอนข้างถนนได้”

“เที่ยวหลับนอนเปะปะไปถ้าไม่ถูกจับว่าเป็นเด็กจรจัด ก็คงจะถูกคนพาล
เกเรทุบตีแย่งชิงเงินทอง” ผู้เฒ่าล่ำลือลั้ง

“แต่พวกเราที่ไม่มีเงินเพียงพอจะเช่าที่พักนี่ครับ” กู้ตอบโดยซื่อ ดวงตา
เป็นประกายคมกล้าแต่ใสบริสุทธิ์เหมือนเพชรน้ำงาม...ผู้สูงวัยสบตาคู่นั้นครุ่นหนึ่ง
ก่อนเลื่อนมือที่ลูบแก้มมาแตะปลายคางช้าๆอย่างใช้ความคิด และเอ่ยขึ้นด้วย
น้ำเสียงเรียบๆ “หน้าบ้านหลังนี้ตักกลางคีนมีหมาขี้เรื้อนตัวหนึ่งมาอาศัยนอนอยู่
แทบทุกคืนโดยไม่เคยเสียเงินเสียทอง ถ้ามันไม่ทำเสียงดังรบกวนข้าก็ยินยอม
ให้มันอยู่โดยไม่คิดจะลูกลูมาขับไล่” นัยน์ตาที่บริสุทธิ์สุกใสเหมือนน้ำเพชรของ
เด็กชายตัวเล็กทอแสงแจ่มจ้า ขณะที่ยกมือขึ้นไหว้ขอบคุณผู้เฒ่าปลกๆ

2

ผู้เฒ่าซุงขยับตัวลุกขึ้นเมื่อเสียงกึ่งๆ ดังขึ้นที่หน้าประตูตึกแถว
นัยน์ตาที่หม่นมัวไปตามวัยเพ่งมองผ่านแสงสลัวจากดวงไฟ
กลางห้องราวจะให้ทะลุออกไปถึงเบื้องนอก

“ไอ้ยุ่งนี่ก็แปลก ทำไมจ้องจะกินแต่เลือดเด็ก” แกปนพึมพำด้วยท่าทาง
ที่ออกจะหงุดหงิดเมื่อนึกถึงเด็กชายสองคนที่ตกเป็นเหยื่อยุ่ง “หรือจะเป็นจริง
อย่างที่เขาวัวเลือดเด็กหวานกว่าเลือดคนแก่” ผู้เฒ่าสายตึระชะอย่างอดทน
ระอาใจเมื่อได้ยินเสียงดึนกึ่งกั๊ง “ลงอย่างนี้ก็ไม่ต้องเป็นอันหลับอันนอนกัน
ทั้งคืน” แกออกปากอย่างอาหาร ก่อนก้าวลงจากแคร่ไม้ไผ่และก้มลงหยิบถาด
ยากันยุ่ง ก่อนเดินไปเปิดประตู

“ทั้งยุ่งทั้งมดอย่างนี้จะนอนเป็นสุขได้อย่างไร” ผู้เฒ่าซุงบ่นด้วยความ
เวทนา ขณะที่ย่างยากันยุ่งลงบนพื้น “...เอ้า ที่นี้คงค่อยสบายเนื้อสบายตัวขึ้น
แล้วอย่าตื่นมาโดนเข้าล่ะ”

แกหันหลังเดินกลับเข้าไปในบ้านโดยไม่ได้สังเกตว่าเด็กคนที่ตัวโตกว่า
หาได้หลับลงเช่นเด็กคนเล็ก-อ้วงลอบยิ้มอย่างสมคะเนที่การเกล้งถีบประตูของ
ตนประสบผลสำเร็จ สามารถทำให้ผู้เฒ่าบังเกิดความท่วงไຍ ถึงกับยินยอมเปิด
ประตูเอายากันยุ่งออกมาให้โดยง่ายตาย

“การค้ำขายวันนี้เป็นยังไงบ้าง” ผู้เฒ่าซึ่งกำลังกวาดพื้นซีเมนต์หน้าตึกแถวร้องทักอย่างอารมณ์ดี เมื่อแลเห็นอ้วงกับกู่ “อ้าว แล้วนั้นไปเอารถเข็นของใครมา” แกตามพลาถมองดูรถที่อ้วงเข็นมาด้วย

“รถของเราครับ” กู่ซึ่งตอบด้วยท่าทางที่จริงจัง

“ผมกับกู่ซื้อเงินผ่อนมาจากคนที่ให้เช่ารถ” อ้วงอธิบาย

“แล้วทำไมเขาถึงได้เอามาขายแทนที่จะเก็บค่าเช่ากิน” ผู้เฒ่าฟังไม่กวาดกับผนังตึก

“คนที่ให้เช่าเขามีรถเข็นอยู่หลายคัน อย่างไรก็ตามไม่มีคนเช่าครบทุกคัน ต้องจอดทิ้งไว้เฉยๆ ผมเลยไปเสนอกับเขาว่า ถ้าเอารถมาขายให้ผมถึงจะเป็นเงินผ่อนแต่ก็จะได้เงินทุกวัน ตึกว่าจะขาดรายได้ไปเปล่าๆ” อ้วงเล่าด้วยน้ำเสียงเรียบๆ ไม่ถึงกับถ่อมตัวแต่ก็ไม่เชิงคุยโวโอ้อวด

“เจ้าขอรถก็รีบตกลงเลยครับ” กู่พูดแซง อย่างยังไม่หายตื่นเต้น

“ดีแล้ว” ผู้เฒ่าซุงพยักหน้า “...อย่างน้อยก็เป็นของของเราเอง ไม่ต้องไปเสียเงินให้ใครเปล่าๆ ปลื้ๆ”

“เราอาจจะซื้ออีกสักคันสองคัน” อ้วงขยายความคิดของตนและเพื่อน “นอกจากจะเข็นกันเองแล้วก็จะแบ่งให้คนเช่าด้วย”

“ค่อยเป็นค่อยไปจะดีกว่ากระมัง” ผู้สูงวัยกล่าวเตือน “...จะทำอะไรต้องรู้จักประเมินกำลังของตนเองก่อน อย่าเล็งผลเลิศเพียงด้านเดียว เกิดหักกลางขึ้นมาจะลำบาก อีกอย่างหนึ่งคนที่เขาให้เช่ารถเข็นอยู่ก่อนก็คงจะไม่พอใจถ้าอ้วงกับกู่ไปค้ำขายแข่งกับเขา เราเป็นคนใหม่ต้องระมัดระวังตัวอย่าไปก่อศัตรูกับใคร”

“กะอีแค่รถเพียงสองสามคัน เขาคงไม่ถึงกับกระทบกระเทือนอะไรหรอกครับ เพราะเขาเองก็มีรถเข็นเป็นยี่สิบสามสิบคัน ตรงกันข้ามถ้าเรายิ่งซื้อผ่อนมากคันก็ยิ่งทำให้เขามีรายได้ที่แน่นอนเพิ่มขึ้นด้วย” กู่ขัดขึ้น

“ถ้าพวกเขาซื้อมารับจ้างเข็นของเองก็เป็นเรื่องหนึ่ง แต่หากถึงขั้นจะเอาไปให้คนอื่นเช่าต่อมันก็จะกลายเป็นอีกเรื่องหนึ่งไป ควรจะต้องคิดดูให้รอบคอบ”

กู่ตั้งท่าจะถกเถียงแต่อ้วงรีบขยิบตาห้ามไว้ พลาถน้อยรับคำเตือนด้วยดี “พวกผมสองคนจะทำตามที่คุณลุงแนะนำ”

“ดีแล้ว” ผู้เฒ่าพยักหน้าช้าๆ “บัญญัติมันต้องมากับสติ ถ้ามีแต่บัญญัติ แต่ไม่มีสติใคร่ครวญยังคิด ก็จะกลายเป็นคนที่ฟุ้งซ่านหรือนำตัวเองไปไม่ตลอดรอดฝั่ง”

“ผมอยากขออนุญาตฝากรถเข็นไว้ในบ้านก่อน” อ้วงบอกความประสงค์ของตน เหมือนกับไม่ได้ตั้งใจฟังที่ผู้เฒ่าพูดนัก “เดี๋ยวผมกับกู่ตั้งใจจะไปลำเพ็งหาซื้อของมาขายในงานวัดคืนนี้”

“ได้สิ” ผู้เฒ่าอนุญาต “แต่พวกเจ้ารู้จักหนทางที่จะไปแล้วหรือ”

“พ่อค้าร้านก๋วยเตี๋ยวที่ผมไปรับจ้างล้างชามบอกทางให้แล้วครับ” กู่บอกด้วยน้ำเสียงที่แจ่มใส “...เขาบอกให้เดินลอดใต้สะพานพุทธรู ผ่านโรงไฟฟ้าวัดเลียบ ทะลุสะพานหันไปถึงลำเพ็ง”

“ถูกแล้ว แต่เวลาเดินถนนระวางรถราให้ดี และเวลาที่เข้าไปในสะพานหันหรือลำเพ็งต้องเบียดเสียดผู้คน ระวังระวังเงินทองไว้ด้วย อาจจะมีคนชั่วแฝงตัวคอยฉกชิงวิ่งราวได้”

“ครับ” เด็กชายทั้งสองรับคำพร้อมกัน

“เอ้อ คืนนี้ก่อนออกไปขายของกินข้าวด้วยกันก่อนซิ ข้าจะหุงข้าวต้มเพื่อ” ผู้เฒ่าซุงแสดงไม่ตรีจิต

“ไม่เป็นไรหรอกครับ เรากินกันข้างนอกก็ได้” กู่เอ่ยอย่างเกรงใจ

“ก็กินเสียด้วยกันจะได้ไม่ต้องไปเสียเงินเสียทอง” แกททอดสายตาดูเด็กคนเล็ก

“ถ้าอย่างนั้น ผมซื้อกับข้าวมาก็แล้วกัน” อ้วงตัดบท

“ไม่ต้องหรอก เครื่องข้าวต้มกู่ในตลาดนี่ก็มีขายราคาไม่กี่บาท ของข้าเองก็ยิ่งเหลืออยู่พอกินกันได้ พวกเจ้ารีบไปรีบมาจะได้มีเวลาพักผ่อนบ้าง เหนื่อยกันมาตั้งแต่เช้ามีดีแล้ว” แกพูดพลางหลีกเลี่ยงให้กู่เข็นรถเข้าไปไว้ในตึกแถว

ตึกแถวเก่าๆที่ชำรุดทรุดโทรมค่อยคึกคักสดใสขึ้น นับตั้งแต่เด็กสองคนเข้ามาอาศัยบริเวณด้านหน้าเป็นที่พักพิงหลับนอน - แต่เข้ตัว ทั้งคู่

จะเข็นรถเข็นออกไปยังริมคลองที่รถบรรทุกมาจอดเรียงรายเป็นทิวแถว เพื่อขนถ่ายผักสดผลไม้และสินค้านานาชนิด...ตอนขาไปต่างคนต่างก็เข็นรถคนละคันวิ่งแข่งกันไปยังริมคลองราวกับจะไม่ยินยอมให้ใครช่วงชิงลูกค้าของตนไปได้ พอสายหน่อยจึงจะเข็นรถกลับมาด้วยท่าทางที่อ่อนระโหยโรยแรง วันแต่บางวันที่ทำเงินได้มากๆ อ้วงจะเอารถเข็นสองคันซ้อนกันให้กึ่งหนึ่งเหมือนหนึ่งรถลาก พลังส่งเสียงเข้าแห่กันอย่างสนุกสนาน

ตกกลางคืน ทั้งสองคนจะเอารถเข็นพียงข้างฝาและหุ่ดตัวลงบนที่วางของพร้อมกับเอนหลังกับแกนกลางของก้านเหล็กแล้วหลับไหลประหนึ่งนอนอยู่บนเตียงนอนอันบรมสุข

“เข้าน้เื้องกะจะชนสักก็่เที่ยววะ” กู้ถามเบาๆ เมื่อเข็นรถผ่านม่านหมอกที่ไรตัวแผนางท่ามกลางบรรยากาศเงียบสงบของยามเช้า

“ก็มากที่สุดเท่าที่จจะมากได้” อ้วงตอบด้วยน้ำเสียงที่มดมั่น “...เพราะวันนี้ข้ากะจะพุดกับตีใหญ่เรื่องขอผ่อนซื้อรถเข็นมันอีกคัน เอาไว้ให้คนเช่า”

“เอ็งคิดว่ามันจะยอมหรือวะ” กู้ซักไม่แน่ใจเมื่อนึกถึงคำพุดของผู้เฒ่าขึ้นมา

“ทำไม่มันจะไม่ยอมวะ ได้เงินเหนาะๆ อยู่แล้ว ดีกว่าจอดรถทิ้งไว้เฉยๆ ตั้งเป็นกอง” เด็กชายแซ่สี่ตอบอย่างมั่นใจ

“แล้วลุงจะไม่ว่าหรือ เพราะแกก็เคยห้ามไว้แล้ว”

“คนแกก็คิดมากเป็นธรรมดา แต่ถ้าเราซื้อมาแล้วแกคงไม่ถึงกับให้เราเอาไปคืนหรอกน่า” อ้วงปลอบใจเพื่อน

“ไอ้หมาบ้าบอ” กู้เอ็ดเบาๆ เมื่อหมาที่นอนแอบอยู่ข้างทางลุกขึ้นมาส่งเสียงเห่าขรม

“มันน่าจะเป็นตัวที่เราไปแย่งที่มันนอนหน้าตึกแถวก็ได้” อ้วงพุดยิ้มๆ ก่อนเข็นรถให้เร็วขึ้น

“ลือว่ายังไงนะ” เจ้าของรถเข็นให้เช่า ที่นุ่งกางเกงขาล้นสีกากี และเสื้อกล้ามเพียงตัวเดียวซึ่งนั่งอยู่บนม้าตัวเตี้ยๆ เชิงสะพานข้ามคลองแคบๆ ร้องถามเหมือนไม่เชื่อหูตัวเอง เมื่ออ้วงเข้าไปบอกความต้องการ

“ผมอยากจะขอผ่อนรถเข็นอีกคันหนึ่ง” เด็กชายทวนคำ

“มีตั้งสองคันแล้วจะเอาไปทำไมอีก” เจ้าของรถเข็นถามทวนๆ

“เราจะเอาไปให้คนเช่าเพื่อหารายได้เพิ่มเติม” กู้อบอกตามตรง

“ถ้าพวกลือเอารถไปให้เช่าแล้วใครจะมาเช่ารถอี๊ว” อีกฝ่ายย้อนถาม

“ก็เสียเนี่ยว่าเอารถคันนั้นมาให้ผมเช่าก็แล้วกัน ยังไงก็ได้เงินแน่ๆ ทุกวัน ดีกว่าจะจอดทิ้งไว้โดยไม่มีใครเช่าอย่างนี้”

“ลือรู้ได้ยังไงว่าจะไม่มีคนมาเช่า” ตีใหญ่ขยับร่างอ้วนใหญ่สมชื่อ “ตอนนี้ใครอยากได้รถเข็นก็ต้องมาเช่าจากอี๊วทั้งนั้น”

“แต่เราไม่ได้ตั้งใจจะเป็นคู่แข่งกับเสียเลย” อ้วงพยายามทำใจเย็น

“ดีแล้ว เมื่อไม่แข่ง ลือก็ไม่ต้องมาซื้อรถอี๊วอีก แล้วเอารถสองคันของลือ ก็ห้ามเอาไปให้คนอื่นเช่าต่อด้วย ถ้าไม่เชื่อลือก็หากินแถวนี้ไม่ได้อีกต่อไป”

“ก็ถ้าบางวันผมหรืออี๊วกู้เกิดไม่สบายขึ้นมาล่ะ ขึ้นเสียไม่ให้เอารถไปให้คนอื่นเช่าแล้วเราจะเอาเงินที่ไหนมาผ่อนรถ”

“นั่นเป็นเรื่องของลือสองคน อี๊วไม่รับรู้ด้วย ถ้าวันไหนลือไม่มีเงินมาผ่อนอี๊วก็ยึดรถลือเท่านั้นเอง”

“ก็ไหนตอนแรกเสียบอกว่าถ้าวันไหนเราไม่จ่าย เสียจะถือว่าเราเป็นหนี้เสีย ในวันนั้น และจะคิดดอกเบี้ยเป็นรายวันจนกว่าเราจะเอาเงินมาชดใช้ไปล่ะครับ” กู้อหัวงออย่างไม่พอใจ

“อี๊วเปลี่ยนใจใหม่แล้ว” ตีใหญ่ตอบหน้าตาย “...พวกลือมีอะไรข้องใจหรือเปล่า”

“อย่างนี้ก็โกงกันนี่หว่า” กู้อะอะ

“ลือด่าอี๊วหรือวะ” เจ้าของรถเข็นกระซากคอเสื้อเด็กชายร่างเล็กอย่าง พาลพาโล

“เออ” กู้อรับคำโดยไม่พรั่นพริ้ง “ก็ลือมันขี้โกงจริงๆ”

ยังไม่ทันที่คำพูดของเด็กชายจะขาดเสียง ฝ่ามือของตี๋ใหญ่ก็ฟาดโครมลงบนใบหน้าของคนพูดโดยแรง

“ปล่อยเพื่อนอ๊ว” อ้วงแผดเสียงและโผนเข้าใส่คู่ต่อสู้ที่ตัวโตกว่า

“เฮ้ย สั่งสอนไอ้ลูกหมาสองตัวนี่ทีเว้ย” ตี๋ใหญ่ตะโกนเรียกเด็กที่เข็นรถเข็นอยู่แถวนั้นเสียงหลง

“เกิดอะไรขึ้น” ผู้เฒ่าซุงซึ่งกำลังกวาดหน้าตึกแถวอยู่ร้องถามด้วยความตกใจเมื่อเด็กสองคนเดินคอตกกลับมาแต่เช้า โดยไม่มีรถเข็นมาด้วย หน้าซำใบหน้าเนื้อตัวยังพุกซำดำเขียว แสดงร่องรอยของการต่อสู้สุดๆ ร้อนๆ

“พวกเจ้าไปมีเรื่องกับใครมา”

“ไอ้ตี๋ใหญ่ที่ให้เช่ารถเข็น” กูตอบหัวนๆ พลังถ่มเลือดในปากลงบนพื้น

“คนเดียวกับที่พ่อนชื่อรถมันมานะหรือ” ผู้เฒ่าเลิกคิ้วที่เป็นสีเขาราวล่ำลี

“นั่นแหละ” กูพยักหน้าหงิกๆ

“ก็ไหนว่าชอบพอกันถึงขั้นให้เช่ารถเข็นด้วยเงินพ่อนถึงสองคัน” ผู้สูงวัยเอ่ยถามด้วยความประหลาดใจ

“เมื่อก่อนก็เป็นอย่างนั้น” อ้วงอ้อมแอ้ม พลังสบตากับกู “แต่เมื่อเช่าพอมเข็นรถไปรับจ้างขนของ ไอ้ตี๋ใหญ่มั่นก็มาไล่ไม่ให้ขน บอกว่าแถวท่าเตียนไปจนถึงปากคลองตลาดเป็นถิ่นของมัน พอมผมบอกว่าถ้าไม่ให้ผมทำงานผมก็ไม่มีปัญหาพ่อนค่ารถเข็น มันก็บอกว่าถ้าไม่มีเงินจ่ายก็ต้องยึดรถคืน”

“อย่างนี้ก็คิดโกงกันชัดๆ” ผู้เฒ่าถึงกับโยนไม้กวาดในมือไปทางหนึ่งด้วยความซัดเคือง

“พอพวกผมไม่ยอมให้รถมัน มันก็เรียกพวกมารุมเล่นงาน” กูพูดเหมือนจะฟ้องผู้เฒ่า

“ทำอย่างนี้ใช้ไม่ได้ ข้าจะออกไปพูดกับมันเอง” อารมณ์ที่เคยเยือกเย็นของผู้เฒ่าแปรเปลี่ยนเป็นเดือดดาลขึ้นมาทันที

“ไม่เป็นไรหรอกครับ” อ้วงรีบร้องห้าม “เสียรู้แล้วก็ช่างมันเถอะ ต่อไปก็จดจำไว้เป็นบทเรียนบทหนึ่ง”

“อะไรกัน นี่เจ้าไม่ได้นึกเสียดายรถเข็นที่อุตส่าห์ผ่อนมาเลยหรือ” ผู้เฒ่ากลับเป็นฝ่ายฮึดฮัด

“เสียดายนะเสียดายอยู่หรอกครับ แต่ถึงได้รถคืนมาก็คงใช้ประโยชน์อะไรไม่ได้ เพราะไอ้ตี๋ใหญ่มันไม่ยอมให้ผมใช้ชนของอีกแล้ว ลองเป็นอย่างนี้ก็ปล่อยให้มันยึดไปดีกว่าที่จะต้องมานั่งเสียเงินผ่อนเปล่า” อ้วงพูดเหมือนปลงตกกับเรื่องราวที่เกิดขึ้น

“พวกเจ้านี่ช่างประหลาดดีแท้” ผู้สูงวัยส่ายหน้า “ตอนแรกก็ต่อสู้ไม่ยอมให้มันยึดรถไปจนหน้าตาบูดไปน แต่ครั้นข้าจะไปทวงคืนให้ก็กลับห้ามปรามยินยอมให้มันยึดรถไปโดยง่ายตาย”

“ก็ผมเพิ่งจะมาคิดได้หลังจากที่ถูกชกต่อย” กู๋ตอบโดยซื่อ

“ถ้าพวกเจ้าไม่ตั้งใจอะไรอีกก็ตามแต่ใจเถอะ” ชายชราผู้อารีถอนใจหนักๆ “แล้วต่อไปนี่คิดจะทำมาหากินยังไงต่อไปเล่า”

“ผมก็ยังคิดไม่ออกเหมือนกัน” อ้วงตอบเบาๆ และก้มหน้าหลบสายตาทื่ออดมองมา

“เอาอย่างนี้ก็แล้วกัน” ผู้เฒ่าซุงเอ่ยด้วยน้ำเสียงที่แฝงความครุ่นคิด “... ตอนสายวันนี้ ถ้าแก่เจ้าของตี๋นี่เขาจะมาชนของที่เก็บไว้ที่นี้ไปส่งลูกค้า ข้าจะลองฝากฝังพวกเจ้ากับเขา เพื่อจะพอมีงานอะไรให้ทำได้บ้าง”

“ขอบคุณครับ” กู๋กับอ้วงซิงกันยกมือไหว้ขอบคุณ สีหน้าที่หดหู่สิ้นหวังเมื่อครู่ค่อยแจ่มใสขึ้นมาอีกครั้ง

3

ถ้าแก่เลี้ยงเจ้าของตึกแถวห้องที่ผู้เฒ่าซุงดูแลอยู่ มีอายุอยู่ในราวสี่สิบเศษ รูปร่างอ้วนท้วมบ่งบอกถึงการกินดีอยู่ดี รูปหน้าเหมือนผลท้อ หน้าผากกว้าง แก้มที่เป็นกระตักแดงเรื่อด้วยเลือดฝาด ฐานจมูกใหญ่ ขอบตาเรียวยาว และพุดจาเสียงดังแจ่มใส

“เด็กสองคนนี่แม่จะอายุน้อยและอ่อนเยาว์ประสบการณ์ แต่ก็มากด้วยความอดทนหะขยันหมั่นเพียร รู้จักดิ้นรนต่อสู้ชีวิตโดยไม่มืองอเท้า” ผู้เฒ่าสรุปหลังจากที่บอกเล่าเรื่องราวของเด็กชายทั้งสองที่นั่งยองๆ อยู่บนพื้นห้องให้ถ้าแก่ฟัง

“ความจริงอ้าวก็เห็นใจเด็กพวกนี้” ถ้าแก่ทอดสายตาดูอ่าวกับกู่ “แต่ตอนนี้คนงานที่โรงงานก็มีอยู่มากมาย จนแทบจะกลายเป็นโรงทานรออยู่แล้ว ครั้นจะไล่ออกบ้างก็สงสาร เลยต้องเลี้ยงดูกันไปตามกำลัง ถ้าเด็กยังพอมีโอกาสก็น่าจะหางานที่อื่นทำจะดีกว่า”

“เด็กสองคนนี่เพิ่งมาจากต่างจังหวัด ไม่รู้จักใครในกรุงเทพฯ คงไม่มีช่องทางอื่นอีก” ผู้เฒ่าซุงถอนใจเบาๆ “...และอีกประการหนึ่ง ปลาใหญ่ก็ควรจะเลี้ยงในน้ำลึก นกน้อยควรจะเลี้ยงในกรงเล็ก อ้าวเห็นว่าหากถ้าแก่อุปถัมภ์ค้าชูเด็กสองคนนี่ นอกจากจะได้บุญแล้วยังจะได้อาศัยเรี่ยวแรงและสติปัญญาของ

พวกมันด้วย”

“ทำให้อ้วถึงจะต้องพึ่งพาพวกมัน” เจ้าแก่ถามเสียงดัง “...ถ้าพึ่งทุกวันนี้ อ้วก็มีกินมีใช้สบายอยู่แล้ว”

“แต่เจ้าแก่มีเพียงลูกสาวทั้งสองคน ต่อไปภายหน้าการดำรงคงต้องพึ่งพาอาศัยคนอื่นอยู่ดี หากเด็กแฝดทั้งสองคนเสียชีวิตตั้งแต่ตอนนี้ ถึงอย่างไรมันก็ย่อมมีความมั่งคั่งมีฐานะและจงรักภักดีว่าลูกจ้างที่จ้างเอาภายหลัง”

“ที่อาแป๊ะพูดก็ถูกอยู่เหมือนกัน” เจ้าแก่ยอมรับ

“พวกผมสองคนไม่เกี่ยงนอนเรื่องงาน” อ้วงอ่ยขึ้นเมื่อสบโอกาส “...เจ้าแก่จะใช้ให้เราทำอะไรได้ทั้งนั้น”

“เราจะกินแต่น้อยด้วย” กู้พูดเสริม

“ถ้ากินน้อยแล้วจะมีแรงทำงานได้ยังไง” เจ้าแก่ย้อนถามอย่างหนักขึ้น

“ผมกับอ้วงจะดื่มน้ำก็อกมากๆแทน” กู้ตอบฉลาดฉาน ทำให้ผู้ใหญ่ทั้งสองคนอดที่จะหัวเราะไม่ได้

“อาแป๊ะยังดูสดชื่นดี” เจ้าแก่เส็งทักถามเรื่องสุขภาพของผู้เฒ่า

“ก็ประสาคนแก่นั่นแหละ เดี่ยวดีเดี๋ยวร้ายไปตามเรื่อง”

“ปีนี้เท่าไรแล้วนะ”

“เจ็ดสิบแปด” ผู้เฒ่าซุกยกมือขึ้นลูบอก “จะแย่น้อยก็อิตอนที่อากาศร้อนจัดๆ ทำให้เหนื่อยง่ายและหายใจไม่สะดวก”

“ถ้าเตี้ยยังอยู่ก็คงจะอายุปุนนี้” เจ้าแก่พูดเบาๆ

“เจ้าแก่ใหญ่แก่มากกว่าอ้วสามปี ถึงปีนี้ก็คงจะแปดสิบกว่า” แก่หนึ่งไปครุ่นหึ่งคล้ายครุ่นคิดถึงนายเก่า “...พูดไปแล้วเจ้าแก่ใหญ่ยังแข็งแรงกว่าอ้วเสียด้วยซ้ำ ใครจะนึกว่าแกจะจากไปแทบไม่ทันได้สั่งเสียอะไร”

“เรื่องของชีวิตใครเลยจะลิขิตได้” เจ้าแก่หนุ่มถอนใจหนักๆ ก่อนหันมาหาเรื่องงาน “เดี๋ยวอ้วจะให้คนงานมาขนของไปขึ้นรถ ปลายเดือนถึงจะมีของใหม่มาลง”

“ทำไม่งวดนี้ถึงได้ล่ากว่าเดิม” ผู้เฒ่าถามต่อ

“ช่วงนี้เศรษฐกิจไม่ค่อยดี พวกยี่ปั้วชาปั้วไม่ยอมยกส่งของไปตุนไว้มากๆ”

ถ้าแกเงี้ยงตอบพลางทำท่าจะขยับลุกขึ้นจากแคร่ที่นั่งอยู่

“มัวรีรออะไรอยู่ ทำไมยังไม่รีบลงมือทำงานอีก” เฒ่าซุงเอ็ดเด็กชายทั้งสองซึ่งยังคงนั่งยองๆ มองผู้ใหญ่อันสนทนากันตาปริบๆ อยู่-อ้วงผุดลุกขึ้นอย่างว่องไว และตรงไปยกกอล่องกระดาศใบย้อมที่กองอยู่ขึ้นบำ ขณะทีเพื่อนผู้อ่อนวัยกว่ายังมีลีหน้างงวย

“หูตึงไปแล้วหรือไร” ผู้เฒ่าดุซ้ำ

“ตกลงว่าถ้าแกรับเราสองคนแล้วหรือครับ” กู๋ถามโดยซื่อ

“เออ” ถ้าแกเงี้ยงทำสีหน้าให้เครื่องเคียดขึ้นเพื่อกลบเกลื่อนรอยยิ้มขึ้น ความไร้เดียงสาของเด็กชาย

“ขอบคุณครับ” กู๋ยกมือไหว้ปลุกๆ ก่อนจะพรวดพราดลุกขึ้นไปยกกอล่องอีกใบหนึ่ง

“อาแป๊ะเอาสตางค์ไว้ซื้อน้ำดื่ม” ผู้อ่อนวัยกว่าเปิดกระเป๋าสตางค์หยิบธนบัตรใบละห้าร้อยบาทส่งให้

“เงินที่ถ้าแกให้ไว้คราวก่อนก็ยังเหลืออยู่ อ้าวเองก็ไม่ได้กินได้เที่ยวอะไร” ผู้เฒ่าทำท่าปฏิเสธ

“เอาไว้เถอะ” ถ้าแกเงี้ยงยึดธนบัตรลงในมือที่เหี่ยวย่น “เงินพวกนี้ก็แตกโตมาจากเงินของเตี้ยทั้งนั้น เกิดเตี้ยรู้ว่าอ้าวไม่เลี้ยงดูอาแป๊ะให้ดี เตี้ยจะเสียใจแยะ”

“ถ้าเช่นนั้นก็ขอบใจมากๆ” ผู้เฒ่าพึมพำด้วยความซาบซึ้งในน้ำใจของลูกชายเจ้านายเก่า “แต่ยังไง อ้าวขอฝากเด็กสองคนด้วย ใช้งานพวกมันให้หนักต่อไปมันจะได้เป็นงาน”

“อ้าวใช้มันแน่นอนอยู่แล้ว” ถ้าแกเงี้ยมพวย “...จะตีเหล็กให้ได้รูปย้อมต้องใช้ไฟแรง”

“ถูกต้อง” ผู้เฒ่าซุงพยักหน้า “ธาตุเหล็กดีย้อมพึงพอใจในความร้อนของไฟ ยิ่งกว่าจะชื่นชมความเยือกเย็นของสายน้ำ”

กว่าเก้าแเก่เส็งจะตระเวนติดต่อกันกับลูกค้าเสร็จก็เป็นเวลาเกือบบ่ายสองโมง ทั้งอ้วงและกู่ซึ่งนั่งอยู่ท้ายรถปิกอัปถึงกับหิวจนไส้กิว นอกเหนือไปจากความเหน็ดเหนื่อยอ่อนล้าและจำหนกับสภาพอากาศที่อบอ้าวรวมทั้งการจราจรที่ติดขัด

“บนสวรรค์มันร้อนอย่างนี้หรือเปล่าวะ” อ้วงซึ่งเหงื่อแตกพลั๊กเอ๋ยขึ้นลอยๆ พลองใช้เสื้อที่ถอดจากตัวเช็ดเหงื่อบนใบหน้า

“ทำไมหรือ” กู่ที่นั่งฟังล้งไม่มองดูเพื่อนผู้สูงกว่าด้วยความสงสัย

“ก็เห็นเขาเรียกกรุงเทพฯ ว่าเมืองสวรรค์ ข้าก็เลยคิดว่าถ้าสวรรค์มันร้อนจนอีต้อดอย่างนี้ ข้าสมัครใจจะลงนรกมากกว่า”

“แต่ข้าเคยเห็นในหนังสือว่านรกมีกระทะทองแดงไว้ต้มคนที่กินเหล้าตอนที่ยังมีชีวิตอยู่ ทำทางมันก็คงจะร้อนพอดูเหมือนกัน” กู่พูดด้วยท่าทางที่จริงจัง

“ก็ถ้าเราไม่กินเหล้าเราก็ไม่ต้องลงกระทะทองแดง มันก็คงจะไม่ร้อนหรอก”

“ในนรกยังมีต้นขี้กั๊กกับอีกาปากเหล็กด้วย” เด็กชายแสดงท่าหวาดหวั่น

“ดีซิวะจะได้ดูผู้หญิงโป๊” อ้วงหัวเราะอย่างเห็นเป็นเรื่องสนุก “...ส่วนอีกาข้าก็จะเอาหนังสือกึ่งยิงให้ร่วงเหมือนยิงนกกระจาบที่บางปะอิน”

“แล้วเอ็งเอาอีกาไปต้มในกระทะทองแดงก็ได้เนี่ยว่า” กู่เอ้อออตามเพื่อน

“ว่าแต่เอ็งจะลงไปนรกกับข้าด้วยหรือเปล่า” เด็กชายแซ่ลี้ถามด้วยลุ่มเส็งหนักแน่น

“คิดดูก่อนได้ไหม” กูยกมือขึ้นทำค้างอย่างใช้ความคิดเมื่อนึกถึงภาพอันน่าสยดสยองในหนังสือ “...เอาไว้เข้าไปเยียมเอ็งเป็นครั้งคราวก็แล้วกัน”

“ไอ้ปอดแหก” อ้วงบิตเลื้อในมือติดเพื่อน “ไหนเอ็งสัญญาว่าไปไหนจะไปด้วยกัน ไม่ทอดทิ้งกันยังไงล่ะ”

“ข้าสัญญาเฉพาะตอนที่ยังเป็นๆต่างหาก” กู่โต้แย้งด้วยปฏิภาณ “...ส่วนตอนตายแล้วค่อยว่ากันใหม่อีกที”

“เออ” อ้วงกระแทกเสียงอย่างฉุนๆ และไม่วายที่จะบ่นต่อ “เมื่อไหร่ถึงจะถึงบ้านเก้าแเก่เส็งทีละ ข้าหิวจนตาลายแล้ว”

บ้านของเจ้าแก้วที่คลองจั่นเป็นบ้านจัดสรรหลังย่อมๆ บนเนื้อที่
ไม่มากนัก ซึ่งนอกจากจะเป็นที่พักอาศัยแล้ว ชั้นล่างยังทำเป็นโรงงานไปด้วยใน
ตัว โดยมีคนงานหญิงชายนั่งทำงานอยู่หลายคน

“กินข้าวกันก่อน” เจ้าแก้วบอกเมื่อเปิดประตูก้าวลงจากรถ “ข้าวของเดียว
ค่อยขนลง”

“ครับ” เด็กชายทั้งคู่รับคำแทบจะพร้อมกัน พลางเดินตามเจ้าแก้วและ
คนงานที่มากับรถอีกสองคนเข้าไปในบ้าน

“วิไล” เจ้าแก้วเสียงร้องเรียกเมื่อเดินผ่านห้องกลางไปยังด้านในที่ตั้งโต๊ะ
กลมตัวใหญ่ บนโต๊ะมีจานกับข้าวสามสี่ใบ ครอบด้วยผ้าซีพลาสติก “เอาข้าว
มากินที”

ไม่ทันขาดเสียงเรียกเด็กสาวผิวคล้ำคนหนึ่งก็โผล่หน้าออกมาจากในครัว
พร้อมด้วยหม้อข้าวใบใหญ่ในมือ “เดี๋ยวหนูจะอุ่นกับข้าวให้” หล่อนบอกเมื่อ
วางหม้อข้าวลงบนโต๊ะ

“ไม่ต้อง” เจ้าแก้วปฏิเสธพลางทรุดตัวลงนั่งบนเก้าอี้ตัวหนึ่ง “หิวกันมา
ทุกคน ได้ข้าวร้อนๆ ก็พอแล้ว”

“ใช่เจียวสักจานไหม” เด็กสาวถามห้วนๆ

“ดีๆ” เจ้าแก้วเสียงพยกหน้า และหันมาทางคนงานเป็นที่ให้ลงมือคอดข้าว
ใส่ถ้วย “เจียวหรือปลา” เขาถามวิไล

“ออกไปรับหลินกับหลานที่โรงเรียน” หล่อนตอบและเดินกลับเข้าไปใน
ครัว ครัวเดียวก็ได้ยินเสียงตะลิวกระทบกระเทาะโชน่งฉ่าง ขณะที่ทุกคนที่โต๊ะลงมือ
รับประทานอาหารเที่ยงมือล่ำกันโดยไม่มีใครพูดอะไรกับใคร

เมื่อใช่เจียวจานใหญ่ถูกยกมา ข้าวสวยในถ้วยของแต่ละคนก็พร้อมไป
จนเกือบหมด แต่ก็ช่วยให้ข้าวถ้วยถัดมา มีรสชาติเอร็ดอร่อยขึ้นจนพุงกางไป
ตามๆ กัน

“อ้มแล้วก็ลงมือทำงานต่อ” เจ้าแก้วมองดูเด็กชายทั้งสองที่นั่งเอนหลังกับ
เก้าอี้เหมือนจะไม่อยากลุกขึ้นไปไหน

“พวกหลื้อต้องหัดให้เป็นนิสัย ว่าเมื่อมีข้าวเต็มท้องต้องทำงานเต็มแรง

ไม่ใช่ประเภทพอหนังท้องตึงหนังตาก็หย่อน” เจ้าแก้มมองเลยไปยังคนงานเก่า ทั้งสองคน “ชิตกับเสริฐู พาเด็กสองคนนี้ไปหาล่าอองค์ บอกว่าอ๊วให้มาช่วยทำงาน”

“ครับ” ชิตกับเสริฐูรับคำและลุกขึ้นจากโต๊ะ พลอยให้อ้วงกับกู๊ลูกตามด้วย

“เดี๋ยวก่อน” เจ้าแก้มเงิ่งร้องเรียก “พวกลื้อทั้งสองคนต้องเข้าใจว่าระยะแรกถือเป็นการฝึกงาน ไม่มีค่าจ้างให้ แต่อ๊วให้ที่พักและอาหารกินทุกมื้อ เมื่อเป็นงานแล้วค่อยมาพูดกันเรื่องค่าแรงอีกที”

“ไม่เป็นไรครับ” อ้วงรีบบอก “แค่นี้ผมกับกู๊ลิ่ลำนึกบุญคุณเจ้าแก้มแล้ว”

“ดีแล้ว” เจ้าแก้มพยักหน้าอีกครั้ง “ตอนนี้เป็นโอกาสที่ลื้อจะเรียนรู้ให้เต็มที่ เพราะค่าแรงที่อ๊วจะให้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความสามารถของตัวพวกลื้อเอง”

“ครับ” อ้วงกับกู๊ลิ่สบตากัน ในดวงตาของเด็กชายทั้งคู่ฉายแววมาดมั่นว่าตนเองจะต้องได้รับค่าแรงที่สูงสุดจากเจ้าแก้มอย่างแน่นอน

4

แท้จริงแล้วงานที่ถ้ำแก่เล็งมอบหมายให้อ้วงกับกู่ทำโช่วว่าจะยากเย็นหนักหนาอะไรนัก หากเป็นเพียงการเอาหน่อไม้ในกระป๋องสังกะสีที่ขนาบจากตึกแถวที่ทำเตียนออกบรรจุในขวดโหลพลาสติกใบเล็กซึ่งปิดฉลากยี่ห้อเสียใหม่

“กะอี่งานแค่นี้ไม่เห็นจะต้องเสียเวลามานั่งสั่งสอนกันเลย” อ้วงบ่นอุ้อี้ “ข้าว่าแค่เด็กกอมมือก็ทำได้”

“แต่ถ้ามันง่ายขนาดที่เอ็งว่า เขาคงใช้เด็กกอมมือทำแล้ว ไม่ปล่อยให้มาถึงมือเราหรอก” กู่พูดอย่างคนช่างคิด “ข้าเคยอ่านหนังสือเรื่องฮ่องเต้องค์หนึ่งมีมหาดเล็กสองคน คนแรกชื่อหลี่ฮอง คนที่สองชื่อไช้อื่อ-หลี่ฮองเป็นคนมีสติปัญญาแต่ขาดความรอบคอบ ส่วนไช้อื่อแม้จะด้อยปัญญาว่าแต่ก็เป็นคนรอบคอบละเอียดลออ วันหนึ่งฮ่องเต้เดินทางไปที่วังเที่ยวในชนบทได้ยินเสียงร้องประหลาดจึงสั่งให้หลี่ฮองลองฟังดู หลี่ฮองก็ตอบทันทีว่าเป็นเสียงหมู ฮ่องเต้ก็พอพระทัย ครั้นหันมาถามไช้อื่อบ้าง ไช้อื่อก็ตอบอย่างครุ่นคิดว่าน่าจะเป็นเสียงหมู แต่ก็ขอไปดูให้แน่ใจก่อน ทุกคนก็พากันหัวเราะ ไช้อื่อหายไปครู่หนึ่งก็กลับมารายงานว่าได้สอบถามชาวบ้านดูถึงเรื่องเสียงเมื่อครู่ได้ความว่าเป็นหมูจริง แต่ที่หมูร้องเนื่องจากมีหมูป่าหลุดเข้ามาในหมู่บ้านเที่ยวไล่ขวิดหมูบ้านในคอก

ขณะนี้ชาวบ้านกำลังล้อมจับอยู่และทุลให้ห้องเตี้ยขึ้นไปหลบอยู่บนบ้านชาวบ้านก่อน เพราะหมูป่าอาจวิ่งเปะปะมาทำร้ายได้”

“ห้องเตี้ยก็เลยรอดจากการถูกหมูป่าขวิดตาย” อ้วงต่อเติมพลางชี้ตมมือ กับผ้าที่วางอยู่บนตัก “...ข้าว่าถ้ามีหมูป่าโผล่มาตอนนี้เอ็งกับข้าก็คงวิ่งกันกระเจิง เหมือนกัน”

“ทำไมวะ”

“อ้าว ก็หมูป่ามันชอบกินหน่อไม้ไม่ใช่หรือ ยิ่งหน่อไม้กระป๋องที่ปอกเรียบร้อยแล้วแบบนี้ มันคงยิ่งชอบใหญ่เพราะกินง่ายดี” เด็กสองคนหัวเราะ กันสนุกสนาน

“แต่ข้าไม่เห็นว่ามันของเอ็งมันจะเกี่ยวกับงานที่เราทำกันอยู่ตอนนี้ที่ ตรงไหน” อ้วงถามเมื่อหยุดหัวเราะ

“ทำไมจะไม่เกี่ยว” กู้งยหน้าจากขวดโหล “ถ้าเอ็งสักแต่ทำก็คงจะเหมือนกับหลีสองที่รู้จักเสียงหมูร้อง ทั้งๆ ที่มันอาจจะมื่อะไรมากกว่านั้นอย่างที่ใช้ฮือพบ มากก็ได้”

อ้วงนิ่งไปอย่างได้คิด

“เอ็งดูหน่อไม้ต้มพวกนี้ซิ” กู้งชี้ให้เพื่อนดูหน่อไม้ในมือ “แต่ละต้นมัน มีขนาดที่ไม่เท่ากัน ถ้าหยิบจากกระป๋องยังงี้ก็ใส่ขวดไปอย่างนั้นมันก็จะดูเกะกะ ไม่เป็นระเบียบ แต่ถ้าเอาส่วนปลายใส่ลงไปแล้วให้โคนตั้งอยู่ด้านบนทั้งหมดก็ดู ไม่สวยงาม หรือถ้าจับเอาแต่ด้านโคนใส่ลงไปทั้งหมดก็จะเกิดช่องว่างที่กั้นขวด แต่ปากขวดกลับแน่นเกินไป”

“นี่ใจคอเอ็งจะจัดหน่อไม้หรือแจกันดอกไม้กันแน่วะ” อ้วงถามยิ้มๆ

“วิธีที่ดีที่สุดคือการใส่โคนและปลายสลับกัน ทำให้หน่อไม้เต็มขวดแลดู ชวนซื้อ” กู้งอธิบายต่อโดยไม่สนใจถ้อยคำของอ้วง

“เมื่อเอ็งคิดได้แบบนี้แล้ว เราไปบอกเจ้าแกกันดีไหมว่าเราทำงานนี้เป็น แล้ว เพราะไม่อย่างนั้นแกก็จะถือว่าเราเป็นเด็กฝึกงานอยู่ร่าไป”

“ยังมีเวลาอีกถมไป” กู้งไม่ปรามภัก “ไม่ช้าก็เร็วแกก็ต้องรู้ว่าเราทำงาน เป็นอย่างไร แต่ถ้ารีบไปบอกตอนนี้ถ้าแกอาจจะคิดว่าเอ็งกับข้าเป็นคนจับจาด

ขาดความอดทน ไว้ให้แกเห็นเองจะดีกว่า”

“ตามใจ” อ้วนรับคำอย่างไม่สู้จะเห็นด้วยนัก “...แต่ถ้าแกเกิดไม่เห็น เอ็งกับข้ามิต้องนั่งยึดหน้าไม้ลงขวดจนหน้าเป็นหนองไม้ไปตามๆ กันหรือวะ”

“หน้าเป็นหนองไม้ก็ยิ่งดีกว่าอดตายเป็นท่อนไม้ อยู่นี่ถึงจะเป็นเด็กฝึกงาน ไม้มีเงินคาวนังเงินเดือน ก็ยังมีที่อยู่กินไม่ต้องนอนข้างถนนละวะ”

“เออ” เด็กชายที่อายุมากกว่ากระแทกเสียง และชายตาไปทางคนงานคนอื่นที่หยอกเย้ากระเช้าแห่กัน “ข้าไม่เห็นว่าคุณงานพวกนั้นจะคิดมากอย่างเอ็งเลย หยิบอะไรขึ้นมาได้ก็ยึดๆ ลงขวดให้เต็มไป”

“เพราะอย่างนั้นมันถึงต้องเป็นคนงานอยู่อย่างนี้” กู้พูดพร้อมกับก้มหน้าก้มตาทำงานต่อไป

เจ็ป-เมียเถ่าแก อายุน้อยกว่าสามีหลายปี และมีความแตกต่างจากเถ่าแกเล็งในหลายๆ เรื่อง ขณะที่เถ่าแกเป็นคนเรียบง่ายๆ ทั้งการแต่งเนื้อแต่งตัวและความเป็นอยู่ เจ็ปก็กลับช่างแต่งตัวและวางท่าเป็นเถ่าแกเนี้ยเต็มๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับคนงานและลูกจ้าง ส่วนลูกสาวทั้งสองนั้นราวจะเป็นตัวแทนของพ่อและแม่ทีเดียว เพราะหลินลูกสาวคนโตมีท่าทางเอาการเอางาน ไม่สนใจกับความสวยความงามหรือการเล่นตุ๊กตุนตุ๊กตาเช่นเด็กหญิงในวัยเดียวกัน แต่หลานลูกสาวคนเล็กรักสวยรักงาม สนใจแต่การเรียนมากกว่ากิจการของครอบครัว แต่กล่าวโดยความจริงแล้ว เด็กหญิงทั้งสองล้วนได้รับเค้าความงามจากมารดาและผิวพรรณจากบิดามาเหมือนกัน

“เฮียจะขนเลี้ยงคนไปถึงไหน” เจ็ปโวยวายอย่างไม่พอใจ ทันทีที่กลับจากรับลูกที่โรงเรียนและรู้ว่าสามีรับเด็กใหม่เข้ามาทำงานอีกสองคน “เท่าที่มีอยู่เวลานี้ก็แทบจะเดินเหยียบกันตายอยู่แล้ว งานเองก็ใช้จะมากมายหนักหนา รับมาให้เปลืองข้าวสุกเปล่าๆ”

“ลำพังเด็กตัวเล็กๆ คงไม่ถึงกับสิ้นเปลืองอะไรหรอกน่า” เถ่าแกถอนใจ “อีกอย่างอ้วนดูลักษณะท่าทางแล้ว เด็กคู่นี้ใช้ได้ทีเดียว ถ้าผ่านการขัดเกลาสักพัก ก็จะฉายแววชัดเจนนั่น”

“แต่บ้านเราไม่ใช่โรงเรียนเด็ก” ภรรยาไม่เห็นด้วย “แล้วเด็กยิ่งดียิ่งอยู่
ไม่ทน เสียก็เจอมาเยอะแล้วไม่ใช่หรือ ที่ตอนมาก็แทบจะกราบกราบ ครั้นปีกล้ำ
ขาแข็งก็ถีบหัวส่ง ไม่มีที่จะนึกถึงบุญคุณเราสักราย”

“คนเราก็ย่อมมีดีบ้างร้ายบ้างแตกต่างกันออกไป แต่เราคงไม่ถึงกับจะ
โศกไม่ได้เจอแต่คนเลวไปเสียทั้งหมดหรอกน่า” เจ้าแกตอบเสียงๆ

“พูดไปก็เหนื่อยเปล่า” เจ็บปอส่ายหน้า “...เสียนะไม่ยอมฟังอะไรเลย”

“ไม่ใช่ว่าไม่ฟัง แต่อ้าวคิดว่ารากคนดีกว่ารากหญ้า”

“นั่นมันสมัยก่อนที่พวกขุนนางเขานิยมมีข้าทาสบริวาร แต่สมัยนี้ข้าวเม็ด
เกลือก้อนก็ต้องซื้อเขาทั้งนั้น หญ้ามันไม่ต้องประคบประหมมเลี้ยงดูอะไรบางที่
รากหญ้าจะดีกว่ารากคนเสียด้วยซ้ำ”

“อ้าวจะออกไปดูคนงานที่หลังบ้าน” เจ้าแกลุกจากเก้าอี้อย่างขี้เกียจต่อ
ความยาวสาวความยืด “ลือคู่วิไลทำกับข้าวกับปลาด้วย คนงานมันเลิกงานมา
เหนื่อยๆจะได้กินข้าวกันวันๆ”

“ไปๆมาๆ ฉันก็กลายเป็นจุมพื้ทำอาหารเลี้ยงคนงาน” เจ็บปอสะบัดหน้า
“อะอะก็ห้วงแต่คนงาน เมียตัวเองแท้ๆ กลับไม่เหลียวไม่แล”

คืนแรกที่บ้านเจ้าแกเส็งแม้ว่าจะได้นอนในห้องที่ติดมุ้งลวด ไม่
ต้องผจญกับยุงและแมลงอื่นอย่างที่นอนบนรถเข็นหน้าตึกแถวที่ผู้เช่าซุงเฝ้าของ
อยู่ แต่การที่คนงานลืบทกว่าคนต้องนอนสุมกันอยู่ในห้องแคบที่อบอ้าวก็ทำให้
เด็กชายทั้งสองรู้สึกอึดอัดอยู่ไม่น้อย

“ข้าว่าออกไปนอนที่ลานซีเมนต์ยังจะสบายกว่านี่เป็นกอง” อ้วงบ่งนึ่งมำ

“ข้าก็ว่าอย่างนั้น” กุ๊ยกมี้อขึ้นปาดเหงื่อบนหน้าผาก “ทั้งร้อน ทั้งเหม็นขี้เต่า
ชะมัดตายด”

“ถ้าอย่างนั้นเราก็ไปนอนข้างนอกกัน” อ้วงชวนพร้อมกับผุดลุกขึ้น

“ไปก็ไป” กุ๊ยรับคำและดึงผ้าขาวม้าที่ปูนอนมาถือไว้ในมือ

“ไว้วันไหนที่ข้ามีเงินเยอะๆ ข้าจะซื้อเตียงใหญ่กับที่นอนหนาๆมานอน
กลิ้งเล่น” อ้วงเอ่ยอย่างมาดมั่นเมื่อล้มตัวลงนอนบนลานซีเมนต์ที่หลังบ้าน

“แล้วเอ็งจะให้เมียเอ็งนอนตรงไหน” กู้แกลิ่งถาม

“ได้เตียงก่อนก็แล้วกัน” อ่วงแหงนหน้ามองดูดาวที่พรราวฟ้า “ยังไงก็ขอ
ชานอนที่นอนให้จำปอดก่อน”

“ถ้าผูกเปลกับพระจันทร์เสี้ยวได้ก็ดีซินะ” กู้เอ้อย่างคนช่างฝัน “ข้าจะ
ได้นอนแขลงดูดาวไกลๆ”

“แล้วเพื่อดาวมันเกิดตกมาใส่เอ็งล่ะ” อ่วงแย้งอย่างนึกสนุกตามไปด้วย

“ข้าก็จะเก็บมันใส่ขวดหนอไม้” กู้ตอบด้วยสีหน้ายิ้มแย้ม

“เก็บไว้ทำไมวะ”

เอาไว้ขายคนที่อยากได้ดาวไว้ดูไกลๆไง” เด็กชายกะพริบตาล้อดวงดาว
ที่แลระยิบระยับ

“ใจคอเอ็งจะขายทุกสิ่งทุกอย่างที่ขวางหน้าเลยหรือวะ” อ่วงตะแคงตัว
มองดูเพื่อน

“ข้าเซ็ดเซียวกับความมอดอยากยากจนอย่างที่เจอมาตั้งแต่เล็ก” กู้พูด
ด้วยน้ำเสียงที่จริงจังขึ้น “...และหนทางที่เอ็งกับข้าจะหลุดพ้นจากความยากจน
ก็คือต้องทำการค้าขาย”

“แต่มันก็ไม่ใช่ว่าเรื่องที่ง่ายตายเลย” เด็กชายแซ่ลี้ถอนใจ “ทำการค้าสมัย
นี้มันต้องมีทั้งเงินทองและผู้คนคอยช่วยเหลือสนับสนุน ลำพังเด็กบ้านนอกอย่าง
เราสองคนใครจะมาซื้อถือ”

“วันนี้เรายังเด็กอยู่อาจไม่มีคนซื้อถือ แต่วันหนึ่งข้างหน้าเมื่อเราเติบโต
ขึ้นคงต้องมีคนซื้อบ้าง”

“นอนเถอะ” อ่วงเอนตัวลงอีกครั้งพร้อมกับหาวยาวๆ “ตึกมากแล้ว”

อ่วงหลับตาลง ชั่วครู่ก็มีเสียงกรนเบาๆ ขณะที่กูกำลังลืมหามองดูหมู่
ดาวที่ดาราดาษราวจะไม่ยอมหลับยอมนอน

ถึงแม้ว่าอ่วงกับกูกูจะมีได้บอกเล่าแก่ถึงเรื่องการจัดเรียงหน่อไม้
ลงขวดของตนแต่ก็แค่สังเกตเห็นได้ด้วยตัวเอง ดังนั้นเด็กชายทั้งสองจึงเลื่อน
ฐานะจากคนงานฝึกหัดขึ้นมาเป็นคนงานเต็มตัว มีเงินเดือนประจำซึ่งถึงแม้ว่า

จะไม่มากมายนัก แต่ก็ทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงานยิ่งขึ้น ภายในเวลาไม่นาน แก่แก่ก็ให้อั่งกับกู่ติตรออกไปติดต่อการค้ากับต้นแทนคนงานเก่า

“ลื้อมีหน้าที่จดบัญชีของที่เอาไปส่งและเงินที่ได้รับ” แก่แก่มอบหมายงานให้กู่ ก่อนหันมาทางอั่ง “สำหรับลื้อคอยอยู่ใกล้ๆ เวลาที่อ้วเข้าไปพูดคุยเรื่องค้าขาย และจดจำเรื่องต่างๆ ที่อ้วตกลงกับลูกค้า”

“ครับ” ทั้งคู่รับคำแทบจะเป็นเสียงเดียวกัน

“งานของกู่เป็นงานละเอียดรอบคอบเหมือนแม่บ้าน ส่วนงานของอั่งเป็นงานที่ต้องใช้ความว่องไวและไหวพริบเหมือนกับพ่อบ้าน” แก่แก่อธิบายลักษณะของงาน “บ้านที่จะเจริญต้องมีทั้งพ่อบ้านและแม่บ้านที่ดีเสมอ”

อั่งและกู่สับตากัน

“ต่อไปอ้วจะหัดให้ลื้อลงบัญชีรับ-จ่าย และตรวจตราจำนวนสินค้าในสต็อก” แก่แก่เล็งบอกกับกู่และอั่ง “ส่วนลื้ออาจจะต้องไปพบลูกค้าแทนอ้วในบางครั้ง”

“เอ้อ...” อั่งอีกอึก

“มีอะไรหรือ” แก่แก่มองหน้าเด็กชายด้วยความสงสัย

“ผมเป็นแต่กังวลว่าตัวเองยังเด็ก เกรงว่าผู้คนจะไม่เชื่อถือ”

“ตอนนี่ลื้ออายุเท่าไร?”

“สิบสามครับ” อั่งตอบเบาๆ

“แล้วลื้อล่ะ” แก่แก่ถามกู่

“ผมอ่อนกว่าอั่งสิบเดือน”

“ดี” แก่แก่เล็งพยักหน้าช้าๆ “อ้วจะบอกให้ลื้อฟังว่า ตอนที่เตี้ยเอาอ้วไปติดต่อกับงานต่างๆ ด้วยนั้น อ้วเพิ่งจะมีอายุเพียงสิบขวบ น้อยกว่าพวกลื้อในตอนนั้นด้วยซ้ำไป-ในตอนแรกๆ ก็มีบางคนที่ไม่เชื่อถืออ้วอยู่บ้างเหมือนกัน แต่พวกมันก็ต้องติดต่อกับอ้ว เพราะไม่อย่างนั้นแล้วก็เท่ากับว่ามันไม่เชื่อถือเตี้ยของอ้วที่มอบหมายให้อ้วไปแทน” แก่แก่ทอดสายตาดูเด็กทั้งสองคน “เรื่องนี้ก็เช่นเดียวกัน-อาจจะมีคนที่ไม่เชื่อถือลื้อ แต่พวกมันต้องเชื่อในความไว้วางใจที่อ้วมีต่อลื้อ หากมันดูถูกลื้อก็เท่ากับว่ามันดูถูกอ้วเท่านั้นเอง”

5

ถึงแม้ว่าถ้าแก่เส็งจะให้กำลังใจและความมั่นใจแก่เด็กลูกจ้าง ทั้งสองว่าจะไม่มีใครกล้าดูถูกดูแคลนในเรื่องที่ยังอ่อนวัย แต่เอาเข้าจริงๆแล้ว คนที่ถูกอ้วงและกูกลับเป็นเมียของเค้าเอง

“นี่เสียนึกยังงั้นมาถึงได้มอบหมายงานสำคัญให้เด็กเมื่อวานซินท่า” เจ็บอถามด้วยความไม่พอใจ เมื่อถ้าแก่เดินนำหน้าอ้วงกับกูกู้เข้ามาในห้องกลาง ซึ่งตั้งโต๊ะอาหารคอยท่าอยู่

“เอาข้าวมากินดีกว่า” ถ้าแก่เส็งท่าท่าเหมือนไม่อยากจะพูดอะไรในเรื่องนี้ พลงยกมือขึ้นปาดเหงื่อบนหน้าผาก ขณะที่เด็กชายทั้งคู่เลื่อนเก้าอี้ออกนั่งอย่าง เงียบๆ

“ว๊โล” อาเจีตะโกนเรียกเด็กสาวซึ่งทำหน้าที่แม่ครัว “ยกข้าวออกมาให้เสียบกับคุณชายทั้งสองด้วย”

“ลื้อก็พูดอะไรให้มันมากเรื่องมาราว” ถ้าแก่ยกฝาชีพลาสติกที่ครอบจานกับข้าวอยู่ขึ้นพลงส่ายหน้ากับถ้อยคำของเมีย

“ที่จันพูดนี่ จริงๆแล้วยังน้อยไปเสียด้วยซ้ำ” เจ็บอยกขาข้างหนึ่งขึ้นวางบนเก้าอี้ที่นั่งอยู่

“น้อยยังงั้น”

“ก็น้อยกว่าที่เหยียบยกย่องเด็กใหม่ยิ่งกะเทวดา แต่เหยียบหัวคนงานเก่าจนพวกมันพากันน้อยยกน้อยใจไปตามๆกัน” อาเจ้เข้มนมองหัวเข้ม้ง ไบหน้าที่พักเบ็งจนขาวและแต่งแต้มริมฝีปากด้วยลิปสติกสีแดงตั้งซาดป้ายเคร้งเครียดซิงซัง

“ลื้อไปฟังลำอางค์มันพูดอีกแล้วซี” ถ้ำแก่เส็งเดาโดยไม่ยาก “อื้อบอกลื้อตั้งหลายครั้งหลายหนแล้ว ลำอางค์มันทำงานด้วยปากมากกว่าด้วยมือ ที่ต้องให้มันคอยดูแลงานเล็กๆน้อยๆ ก็เพราะมันทำงานใหญ่ไม่ได้ อันที่จริงมันก็น่าจะรู้ตัวของตัวเองไม่น่าจะเที่ยววิจฉาเด็ก”

“ไม่ใช่แค่ลำอางค์คนเดียวหรอก” ฝ่ายหญิงสะบัดเสียง “กระทั่งซิดกับเสริฐมันก็น้อยใจที่ตอนนี้อยู่ไม่เอามันติดรถไปด้วย ไปไหนก็ไปกันแต่เด็กพวกนี้”

“ซิดกับเสริฐมันทำงานมานานก็จริงอยู่ แต่ใช้ได้แค่แรง จะฟังพาวาคัยอย่างอื่นก็ไม่ได้เรื่องได้ราว แถมยังชอบกินเหล้าเมายา”

“ตกลงว่าในบ้านนี้ไม่มีใครเลิเลอเท่าเด็กสองคนนี่” เจ็ปอไม่ยินยอมฟังเหตุผล “...เพราะฉะนั้นที่ฉันเรียกมันว่าคุณชายก็ไม่น่าจะผิดอะไร ใช้ไหม วิไล” ประโยคหลังนางหันไปทางเด็กสาวที่ถือถาดกลมใส่หม้อข้าวและจานผักผักบั้งร้อนฉ่ำเข้ามา อย่างจะหาพวก

“หนูไม่รู้” วิไลตอบหัวนๆ ทำให้อ้วงกับกู่ลอบสบตากันอย่างนึกซันเจ็ปอที่หน้าเจ็ปอไป

“ลงมือกินข้าวเถอะ” ถ้ำแก่คดข้าวสวยร้อนๆใส่ถ้วยของตัวเองแล้วเลื่อนหม้อข้าวให้ลูกัจจาง ก่อนหันไปทางเมียที่นั่งหน้าบั้ง

“กินข้าวด้วยกันเลยไหม” แกชวน

“ฉันยังไม่หิว” เจ็ปอผุดลุกขึ้นอย่างงอนๆ “เดี๋ยวจะออกไปรับหลินกับหลานแล้วจะเลยไปกินสุกี้กันก่อน”

“ตามใจ” ถ้ำแก่เส็งคืบกับข้าวใส่ถ้วยและลงมือพุกข้าวโดยไม่ได้สนใจกับเจ็ปอที่เดินลงบันบั้งๆออกไปจากห้องนั้น

“วิไล” ถ้ำแก่เรียกเมื่อเด็กสาวผิวคล้ำทำท่าจะเดินเข้าไปในครัว “เนื้อหมู

ในตู้เย็นยังมีอยู่หรือเปล่า ทอดมาให้กินสักจาน ไหนๆ เย็นนี้เมียอ๊วกก็ไม่กินข้าวเย็นแล้ว”

อ้วงกับก๊อดที่จะอมยิ้มกับวิธีประชดประชันเมียของนายจ้งไม่ได้

ความไม่พอใจของคนงานบางคนที่มีต่ออ้วงและก๊อเริ่มต้นด้วยคำพูดกระหอบกระเทียบเปรี้ยบเปรย ตามมาด้วยการกลั่นแกล้งต่าง ๆ นานา บางครั้งก็ถึงกับตีรวนเอาซึ่งหน้า ซึ่งเด็กทั้งสองคนต้องใช้ความอดทนเป็นอย่างสูงในการที่จะพยายามมิให้เกิดเรื่องเกิดราวใด ๆ ขึ้น

“ข้าไม่เข้าใจว่าทำไมคนงานพวกนั้นถึงต้องมาพาลเอากับเรา ในเมื่อทั้งเอ็งหรือข้าก็ไม่เคยไปทำอะไรให้” อ้วงปรารภด้วยความหงุดหงิด

“เป็นเพราะมันอิจฉาเราสองคน” ก๊อตอบปลงตรวจดูกระดาษที่จดบัญชีสินค้าในมือ “...เพียงพวกเรามาได้ไม่กี่วันก็ได้รับความไว้วางใจจากเจ้าแก่เกินหน้าพวกมัน”

“เรื่องเช่นนี้จะมากว่าโทษเราได้อย่างไร ในเมื่อพวกมันมีโอกาสดูแลความสามารถให้เจ้าแก่เชื่อถือได้ตั้งเป็นนมเป็นนานมาแล้ว แต่ก็ไม่ทำเองต่างหาก”

“คนเรามากก็ไม่มองดูความผิดหรือความบกพร่องของตนเอง แต่กลับชอบกล่าวหาผู้อื่น” ก๊อกล่าวตามนิสัยช่างคิด “แต่เราสมควรจะดีใจที่มีผู้อิจฉาเรา”

“นี่เอ็งเกิดความคิดวิตถารอะไรขึ้นมา” อ้วงมองดูเพื่อนด้วยความประหลาดใจ “...หรือว่าถูกกลั่นแกล้งจนเสียสติไปแล้ว”

“ข้ายังไม่ได้บ้ออย่างที่เอ็งคิดหรอก” ก๊อหัวเราะเห็นพินซาว “แต่โบราณบอกว่าการที่มีคนอิจฉาแสดงว่าเขายอมรับอยู่ในใจว่าเรามีอะไรดีกว่าเขา แม้ปากจะพูดจาปาว ๆ อย่างไรล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องที่เขาโกหกตัวเองทั้งสิ้น”

“เอ็งชอบมีความคิดพิลึกพิลั่นอยู่เรื่อย” อ้วงมุขตลกขึ้นพลางใช้มือยี้ยมเพื่อนแรง ๆ จนเส้นผมของก๊อยุ่งเหยิง “ข้าออกไปขอข้าววิไลกินอีกรอบดีกว่า ข้าจะหิวขึ้นมาอีกแล้ว”

“ข้าว่าในห้องนี้ต้องมีตัวพยายายอยู่ยบยับถึงได้หิวบ่อยๆ แบบนี้” กู้ส่งเสียงพร้อมกับบดมือเพื่อนอย่างเคื่องๆ “...หรือไม่งั้นอีกหน่อยเอ็งก็ต้องอ้วนเหมือนลูกหมู”

“เรื่องของข้า” อ้วงไม่สนใจคำพูดของเพื่อน “ถึงยังไงอ้วนท้วนสมบูรณ์ก็ดีดีกว่าจะท้องแห้งเป็นท้องหมาละวะ”

กล่าวตามความเป็นจริงแล้ว ไม่มีใครทราบที่อ้วงขยันแวะเวียนไปขอข้าวแม่ครัวกินนั้นเป็นด้วยความหิวหรือเพียงแต่อยากพบปะพูดคุยกับเด็กสาวผิวคล้ำหน้าตาบึ้งตึงกันแน่ แม้ว่าวิถีจะอายุมากกว่าอ้วงอยู่หลายปี แต่หากมองจากรูปร่างภายนอกแล้วก็ดูคล้ายกับทั้งคู่จะอยู่ในรุ่นราวคราวเดียวกัน และธรรมดาวิถีจะไม่พูดจาสูงส่งกับพวกคนงานในบ้านมากนัก วันๆ ถ้าไม่ยืนอยู่หน้าเตาไฟ หรือออกไปจ่ายตลาด ก็มักจะหมกตัวอยู่ในห้องพักที่ติดกับครัว ฟังรายการเพลงลูกทุ่งจากวิทยุกระเป่าหิ้วที่ส่งเสียงอู้อี้ไปตามเรื่อง แต่กับอ้วงแล้ววิถีกลับผัดไปราวคนละคน นอกจากจะยินยอมพูดคุยด้วยแล้ว หล่อนยังถึงกับลงมืออดไขควงให้กินเป็นพิเศษกับข้าวสวยที่คัดจนพูนจานอยู่เป็นประจำเมื่อปลอดหุบปลอดตาเจ็บอและคนงานปากหอยปากบู่ทั้งหลาย

ส่วนกูนั่นนอกจากจะสนใจกับเรื่องการทำบุญที่รายรับ - รายจ่าย และบัญชีสินค้าแล้ว ยังเพลิดเพลินกับการดีดลูกคิดที่เก่าแก่สั่งสอน โดยไม่ใส่ใจกับสิ่งอื่นใด

เงินเดือนเดือนแรกที่ได้รับคนละสี่ร้อยบาท แม้จะไม่มากมายอะไรนัก แต่ก็จัดว่าเงินก้อนใหญ่สำหรับเด็กชายทั้งสองคนทีเดียว

“ตอนนี่เอ็งกับข้าก็มีสตางค์แล้ว” อ้วงกอดคอกู่และกรี๊ดธนบัตรโบละร้อยบาทของตนต่างพัดโหมกลมใส่หน้าเพื่อนผู้อ่อนวัยกว่า “สองคนก็ตั้งแปดร้อยบาท จับจ่ายใช้สอยได้เต็มที่หน่อย ไม่ใช่เที่ยวเดินดูของตามหน้าร้านแล้วก็กินน้ำลายเอา”

“เอ็งอยากจะซื้ออะไรบ้าง” กู้อถามด้วยสีหน้ายิ้มๆ

“ก็คงกางเกงขายาวสักตัว อายากได้มาตั้งแต่ตอนทำสวนผักอยู่บางปะอินแล้ว” อ้วงบอกด้วยน้ำเสียงแจ่มใส “แล้วก็เลื่อยยึดสามตัวร้อยที่แขวนขายอยู่หน้าตลาดสักสามตัว”

“ตกลงว่าถ้ากางเกงตัวละร้อยกับเลื่อยยึดอีกร้อย เอ็งซื้อของสองอย่างก็หมดเงินไปครึ่งหนึ่งพอดี” กู้คำนวน

“จริงด้วยซิวะ” เด็กชายแซ่สี่หน้าจ๋อยลงทันที “...ทำงานทั้งเดือน ใช้แพล็บเดียวก็จะหมดแล้ว”

“ไม่เอากหมดก็อย่าใช้มันซิ” กู้บอกแบบกำปั้นทุบดิน

“นี่ใจคอเอ็งจะไม่ซื้ออะไรเลยจริงๆหรือวะ” อ้วงจ้องมองหน้าเพื่อน

“ซื้อซิ” เด็กชายที่ตัวเล็กกว่าพูดอย่างใคร่ครวญ “ข้าจะซื้อกางเกงเหมือนกัน แต่เอาขาสั้นก็พอ ตัวหนึ่งก็สามสิบบาท ส่วนเลื่อยยึดข้าว่าจะหาอย่างสี่หรือห้าตัวร้อย แล้วเอ็งกะเข้ามาออกกันคนละครึ่ง ได้เลื่อยไปแบ่งกันคนละสองตัว ก็ตกแปดสิบบาทเอง เหลือเงินอีกตั้งสามร้อยกว่า”

“ความคิดเอ็งก็ดีเหมือนกัน” อ้วงผงกศีรษะอย่างยอมรับแต่ยังอดห่วงไม่ได้ “ถ้าเอ็งซื้อเลื่อยยึดสี่ตัวร้อย ก็แบ่งกันได้คนละสองตัวพอดี แต่ถ้าเป็นอย่างห้าตัวร้อย ใ้อ้ที่เหลืออีกตัวหนึ่งจะแบ่งกันยังไงวะ”

“ข้ายกให้เอ็งก็แล้วกัน” กู้บอกแบบคนใจป้ำ “แต่ไม่ใช่ให้เอ็งเอาไปใส่เองนะเว้ย ให้เอ็งเอาไปฝากวิไล เขาจะได้ทอดไข่ให้เอ็งกินอีก”

“ไ้อ้บ้า” อ้วงตำแต่ตาเป็นประกายแจ่มใส

“แต่ข้าอยากขอเงินเอ็ง เดือนละยี่สิบบาท” เด็กชายแซ่หวงเอ่ยต่อ

“เอ็งจะเอาไปทำไม โนเมื่อเอ็งเองก็มีเงินเดือนเท่ากับข้า” อ้วงถามอย่างสงสัย

“ข้าจะเอาไปให้ลุงซุง เพราะถ้าไม่ได้แกช่วยพูดจาฝากฝัง ปานนี้เราสองคนก็คงจะเตร็ดเตร่อยู่ข้างถนน ไม่มีงานทำ ไม่มีข้าวปลาอาหารกินทุกมื้อ และชายคาคุ้มแดดคุ้มฝนอย่างทุกวันนี้ - ข้าเองก็จะออกยี่สิบบาท ถ้าเอ็งออกอีกยี่สิบบาท ก็สามารภให้ลุงซุงได้เดือนละสี่สิบบาท”

“แต่ถ้าแกก็ให้เงินลุงซุงอยู่เป็นประจำแล้ว” อ้วงค้านอย่างไม่สู้จะเห็นด้วย

“แกเองก็แก่เฒ่าไม่ได้ใช้ได้สอยเงินทองมากนัก แทนที่จะให้เป็นเงินสดทุกเดือน
สู้หาผลหมากรากไม้ไปเยี่ยมเยียนเป็นครั้งคราวยังจะดีกว่าเป็นทอง”

“เรื่องเยี่ยมเยียนเราคงต้องทำอยู่แล้ว แต่เรื่องเงินที่จะให้แกมันก็เป็นอีก
เรื่องหนึ่งต่างหาก”

“พูดจริงๆ แล้ว เงินเดือนของพวกเขาเราก็เชื่อว่ามากมายนะไรนักหนา” อ้วน
ยัดธนบัตรในมือลงในกระเป๋ากางเกง “ถ้าเรามีเงินเดือนละเป็นพันเป็นหมื่น
แล้วค่อยมอบให้ลุงซุงหลายๆ จะดีกว่าแค่สี่สิบบาทซึ่งน้อยนิด แทบจะไม่มีค่าอะไร
เลย”

“เมื่อเอ็งคิดอย่างนั้นก็ตามแต่ใจเอ็ง” กู้ปลดมือเพื่อนที่โอบคอตนออก
และนี่เป็นครั้งแรกนับตั้งแต่คบกันมาที่เด็กทั้งสองมีความเห็นไม่ลงรอยกัน

“เอ็งไม่พอใจหรือเปล่า” อ้วนถามด้วยน้ำเสียงที่เคียดขี้

“เปล่า” กู้ปฏิเสธ

“ถ้าอย่างนั้น เดี่ยวตอนเย็นเราออกไปซื้อของที่ตลาดกัน ข้าจะเลี้ยง
แจก้วยเกาลูนเอ็งถ้วยหนึ่ง” เด็กชายผู้อายุมากกว่าพูดอย่างเอาใจ

“เอ็งไปซื้อคนเดียวเถอะ” กู้พูดโดยไม่ยอมมองหน้าเพื่อน “...ข้าจะไป
หาลุงซุง”

“เอ็งจะไปยังไง เดียวก็หลงหระอก” อ้วนไม่วายห่วงใย

“ข้าไปของข้าได้” กู้ตอบหัววนๆ

“เออ เอ็งเก่ง” อ้วนกระแทกเสียงและหันหลังเดินไปทางอื่นด้วยความ
ขุ่นเคือง ปลอ่ยยให้กู่ยืนหนึ่งอย่างยังไม่คลายความน้อยใจอยู่ที่เดิม